

REGULAMENT
privind organizarea și desfășurarea doctoratului și a postdoctoratului
(aprobat prin hotărârea Guvernului RM nr. 914 din 26 august 2005)

Regulamentul privind organizarea și desfășurarea doctoratului și a postdoctoratului (în continuare – Regulament) stabilește caracterul unitar al procesului de pregătire a cadrelor științifice de înaltă calificare și este elaborat în conformitate cu prevederile *Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova* nr. 259-XV din 15 iulie 2004, *Legii învățământului* nr. 547 – XIII din 21 iulie 1995 și ale *Concepției politicii de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice*, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.482 din 23 aprilie 2003, care stipulează că în Moldova pregătirea cadrelor științifice de înaltă calificare se efectuează prin studii de doctorat, postdoctorat și de sine stătător (în calitate de competitor).

CAPITOLUL I. Doctoratul

Secțiunea 1. Dispoziții generale

1. Doctoratul este o formă de învățământ postuniversitar, care se realizează prin activitate de cercetare științifică și se organizează în scopul pregătirii cadrelor științifice de înaltă calificare pentru necesitățile științei, tehnicii, învățământului, culturii și ale altor domenii de activitate, asigurând progresul tehnico-științific și social-economic al țării.

Secțiunea 2. Instituții/organizații cu activitate de doctorat

2. Învățământul prin doctorat se organizează și se desfășoară în cadrul instituțiilor de învățământ superior (în continuare – instituții) și al organizațiilor din sfera științei și inovării (în continuare - organizații), acreditate de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare (în continuare – C.N.A.A.), care dispun:

a) de un potențial științific uman adecvat - de cel puțin un doctor habilitat și doi doctori în științe la specialitatea vizată, titulari ai instituției/organizației, care au efectuat pe parcursul ultimilor 5 ani cercetări științifice recunoscute de comunitatea științifică națională și internațională, având fiecare cel puțin 5 articole publicate în reviste și ediții de prestigiu, și care realizează proiecte și programe de cercetare ale Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al Academiei de Științe a Moldovei (în continuare - C.S.Ș.D.T.), ale ministerelor respective și/sau ale unor organizații/fundații naționale și internaționale;

b) de o bază tehnico-științifică adecvată pregătirii teoretice și specializate a cadrelor științifice de înaltă calificare (laboratoare înzestrate cu utilaj modern, calculatoare, bibliotecă cu reviste științifice de specialitate autohtone și străine, internet etc.), constituită în conformitate cu normele în vigoare.

3. Cu referință la unele specialități științifice de o actualitate deosebită, pentru care Republica Moldova nu dispune de contingentul necesar de specialiști cu grade științifice și nu există posibilitate de a-i pregăti peste hotarele republicii, la solicitarea instituției acreditate de învățământ superior/organizației din sfera științei și inovării, avizată de C.N.A.A., C.S.Ș.D.T. este în drept, prin decizie aparte, să deroge de la prevederile literei a) a punctului 2 privind abilitarea instituției/organizației respective în calitate de instituție / organizație cu activitate de doctorat.

4. Doctoratul se înființează prin hotărârea C.S.Ș.D.T., în temeiul demersului argumentat al senatului universitar/consiliului științific al instituției/organizației, cu avizul ministerului de resort și cu acordul C.N.A.A..

Pentru a obține calitatea de instituție/organizație cu activitate de doctorat, instituția /organizația depune la C.S.Ș.D.T. o cerere, la care se anexează:

- a) argumentarea capacității de a fi instituție/organizație cu activitate de doctorat, în conformitate cu pct. 2 al prezentului Regulament;
- b) dovada existenței specialiștilor cu studii superioare în domeniul de referință, din care să fie selectați viitorii doctoranzi;
- c) programele examenelor de admitere la doctorat (alcătuite în baza cursurilor universitare);
- d) programele de studii prin doctorat;
- e) programele examenelor de doctorat;
- f) lista conducătorilor științifici preconizați pentru specialitatea respectivă;
- g) curriculum vitae ale potențialilor conducători de doctorat, cu indicarea gradelor științifice și a titlurilor științifico-didactice sau științifice pe care aceștia le dețin și a rezultatelor științifice obținute în ultimii 5 ani.

5. Abilitarea cu dreptul de instituție/organizație cu activitate de doctorat se face pentru fiecare specialitate în parte, pe un termen de 6 ani. Acest termen poate fi prelungit de către C.S.Ș.D.T., cu condiția respectării în continuare de către instituție/organizație a prevederilor prezentului Regulament.

În cazul în care nu este asigurat nivelul necesar de pregătire a doctoranzilor și/sau nu sînt respectate prevederile prezentului Regulament, C.S.Ș.D.T., de comun acord cu C.N.A.A., retrage instituției dreptul de instituție/organizație cu activitate de doctorat la specialitatea respectivă.

6. Doctoratul poate fi organizat atît cu formă de învățămînt la zi, cît și cu formă de învățămînt cu frecvență redusă. Durata studiilor de doctorat este de 3 ani. Pe durata studiilor de doctorat, persoana respectivă are calitatea de doctorand.

7. Planul de înmatriculare a doctoranzilor finanțați de la bugetul de stat pentru anul următor este elaborat de către C.S.Ș.D.T. (luînd în considerare necesitățile țării, direcțiile strategice ale sferei științei și inovării, precum și capacitățile și posibilitățile instituțiilor/organizațiilor cu activitate de doctorat de a asigura nivelul adecvat de studii și de conducere științifică a doctoratului la fiecare specialitate în parte), de comun acord cu C.N.A.A., și se include în Acordul de parteneriat încheiat de Academia de Științe a Moldovei cu Guvernul, semnat în anul în curs.

Instituțiile/organizațiile cu activitate de doctorat pot oferi locuri suplimentare la doctorat în baza donațiilor și a sponsorizărilor cu această destinație, precum și din contul solicitantului, al beneficiarului și din oricare alte surse ce nu contravin legislației în vigoare, cu obligația să asigure condițiile de studii, impuse de prezentul Regulament, inclusiv îndrumarea științifică, și să înștiințeze, în termen de 30 de zile, C.S.Ș.D.T. și C.N.A.A. despre locurile suplimentare propuse.

Secțiunea 3. Conducătorii de doctorat

8. Doctorandul beneficiază de un conducător științific, care activează, de regulă, în instituția/organizația respectivă. În cazul în care doctorandul abordează o temă complexă, conform deciziei senatului/consiliului științific, el poate beneficia de doi conducători științifici sau de un conducător și un consultant științific.

Cu permisiunea C.N.A.A., conducătorii de doctorat pot fi și angajații instituțiilor de învățămînt superior și ai organizațiilor din sfera științei și inovării fără drept de activitate de doctorat, dacă activitatea de îndrumători a acestora se desfășoară într-o instituție/organizație cu activitate de doctorat (în baza contractului individual de muncă).

Tezele de doctorat pot fi elaborate și sub îndrumarea concomitentă a unui conducător de doctorat din țară și a unuia de peste hotare, dacă există un acord de colaborare între instituțiile / organizațiile respective.

9. Conducători (consultanți) științifici pot fi profesorii universitari, profesorii cercetători, conferențiarilor universitari și conferențiarilor cercetători, titulari ai instituțiilor/organizațiilor cu activitate de doctorat cu grad științific de doctor habilitat sau doctor.

10. Dreptul de a conduce doctorandul se acordă nominal, printr-o decizie specială, de către C.N.A.A., la propunerea senatelor universitare/consiliilor științifice ale instituțiilor/organizațiilor cu activitate de doctorat.

Pentru abilitarea cu dreptul de conducător (consultant) științific, instituția/organizația cu activitate de doctorat adresează un demers către C.N.A.A., la care anexează următoarele acte ce privesc pretendentul:

a) în cazul persoanelor ce dețin gradul științific de doctor habilitat: copia legalizată a diplomei ce atestă deținerea gradului științific; lista lucrărilor științifice și metodico-didactice publicate (în ultimii 10 ani); lista persoanelor îndrumate, cu indicarea anilor de studii și a anilor în care acestea și-au susținut tezele de doctorat;

b) în cazul persoanelor ce dețin gradul științific de doctor: copia legalizată a diplomei ce atestă deținerea gradului științific; copia legalizată a atestatului ce confirmă deținerea titlului științifico-didactic sau științific; curriculum vitae; lista lucrărilor științifice și metodico-didactice publicate (în ultimii 10 ani); lista tezelor de licență la care a fost îndrumător, cu indicarea anilor în care acestea au fost susținute sau alte dovezi ce demonstrează calități de conducător științific.

Abilitarea în calitate de conducător (consultant) științific se face pe un termen de 6 ani.

11. Conducătorul (consultantul) științific are obligația de a îndruma doctorandul în probleme științifice și de a controla realizarea programelor individuale de lucru ale acestuia.

Conducătorului (consultantului) științific cu grad de doctor habilitat i se permite de a îndruma simultan cel mult 6 persoane, iar celui cu grad științific de doctor – cel mult 3 persoane (din ani diferiți de studii).

Secțiunea 4. Admiterea la doctorat

12. La concursul de admitere la doctorat au dreptul să participe cetățenii Republicii Moldova cu diplomă de masterat sau de licență, cu media pe anii de studii mai mare de 8.0 și cu nota la specialitate de cel puțin 9.0

Diplomele absolvenților învățământului superior universitar, eliberate până în anul 1995 inclusiv, sînt considerate echivalente cu diplomele de licență.

13. La doctorat se admit și cetățenii străini și apatrizii, cu studii postuniversitare specializate sau universitare, în baza acordurilor interstatale, precum și în bază de contract, dar numai la specialități științifice pentru care instituția/organizația respectivă este abilitată cu activitate de doctorat și întrunește condițiile necesare instituirii unui consiliu științific specializat. Pentru admiterea la doctorat, în instituția/organizația cu activitate de doctorat se formează, prin ordinul rectorului/directorului, comisii de admitere, prezidate de conducătorii instituțiilor/organizațiilor respective (sau adjuncții acestora în probleme de știință), din componența cărora fac parte conducători de doctorat, șefi de catedră, de secție, de laborator și alți specialiști în domeniu cu grad științific.

14. Activitatea comisiilor de admitere este reglementată de instrucțiunile instituției/organizației cu activitate de doctorat, elaborate în conformitate cu actele normative ale C.S.Ș.D.T., cu prezentul Regulament și coordonate cu ministerele de resort.

15. Admiterea candidaților la doctorat se face pe bază de concurs, în condiții de transparență, în perioada septembrie-octombrie.

Cu acordul C.S.Ș.D.T., la unele specialități admiterea în doctorat poate avea loc și în lunile martie – aprilie.

16. În cazul în care cheltuielile se fac de la bugetul de stat, pentru ambele forme de învățământ se aplică aceleași criterii de admitere, cu excepția limitei de vârstă: 35 de ani pentru forma de învățământ la zi. În cazul în care studiile se efectuează în bază de contract, cu achitarea taxei de studii, limita de vârstă nu se stabilește.

17. Cererile de admitere la doctorat se depun pe numele conducătorului instituției/organizației cu activitate de doctorat. La cerere se anexează următoarele acte:

a) copia legalizată a diplomei de studii postuniversitare (masterat, rezidențiat, secundariat clinic) sau de studii superioare și anexa la ea;

b) copia lucrărilor științifice publicate (a brevetelor de invenție) sau un referat științific cu tema la specialitatea aleasă;

c) extrasul din procesul-verbal al ședinței senatului universitar/consiliului științific al instituției/organizației la care absolventul studiilor postuniversitare (universitare) a fost recomandat pentru doctorat sau extrasul din procesul-verbal al ședinței consiliului științific (consiliul profesoral) al facultății la care absolventul a fost recomandat pentru doctorat, în cazul admiterii la doctorat pe parcursul a doi ani după absolvire, ori recomandațiile a doi specialiști în domeniu cu grad științific;

d) fișa personală de evidență a cadrelor și autobiografia sau curriculum vitae;

e) copia buletinului de identitate și cea a actului de eventuală schimbare a numelui.

Candidații care și-au făcut studiile în străinătate vor prezenta traducerea diplomei obținute, legalizată notarial, precum și copia legalizată a certificatului de recunoaștere și echivalare a acesteia de către Ministerul Educației, Tineretului și Sportului.

La specialitățile din domeniul medicinei, farmaciei și medicinei veterinare se admit la doctorat doar deținătorii diplomelor de studii corespunzătoare din domeniul respectiv.

La specialitățile din domeniul pedagogiei aplicate și metodicilor particulare se admit la doctorat doar candidații cu un stagiu de muncă în domeniul respectiv de cel puțin 2 ani.

18. Admiterea la doctorat se efectuează în baza a 2 examene: la specialitate și la una din limbile moderne (în cazul cetățenilor străini, cu excepția persoanelor a căror limbă de instruire a fost alta decât româna sau rusa, se admite și româna, și rusa), conform programelor învățământului superior (unificate), și a unui referat științific la specialitate (sau articolelor științifice publicate de candidat).

19. Examenele de admitere și referatul se susțin în fața comisiilor de examinare specializate pe domenii, aprobate de conducătorul instituției/organizației cu activitate de doctorat, din componența cărora fac parte 3 specialiști în domeniu (cu grad științific, în cazul obiectului de bază, iar în celelalte cazuri - cel puțin unul dintre ei să dețină grad științific). Reexaminarea nu se admite. Prima probă de admitere este specialitatea.

20. Cunoștințele la examene se apreciază cu note de la 10 la 1, iar referatul științific (lucrările științifice publicate) - cu calificativul “admis” sau “respins”.

21. Candidații care au susținut examene de doctorat pe parcursul ultimilor 10 ani pot fi, la dorința lor, scutiți de probele de admitere respective, la concurs luându-se în considerare notele obținute anterior la examenele de doctorat.

22. Concursul de admitere la doctorat este valabil doar pentru specialitatea și instituția/organizația respectivă cu activitate de doctorat și pentru anul în care a fost susținut.

23. Contestările privind admiterea la doctorat se înaintează conducerii instituției/organizației cu activitate de doctorat, în termen de 2 zile din data anunțării rezultatelor examenului (concursei). Conducătorul instituției/organizației cu activitate de doctorat creează, prin ordin, comisia de contestare, care, în termen de 3 zile, adoptă decizia definitivă.

Membrii comisiilor de examinare nu pot fi incluși în componența comisiilor de contestare.

24. Pentru susținerea probelor de admitere, candidatul beneficiază de un concediu suplimentar plătit - câte 10 zile pentru fiecare probă, plus timpul necesar deplasării (tur-retur) la instituția/organizația cu activitate de doctorat, în conformitate cu legislația în vigoare.

Concediul suplimentar se acordă o singură dată, în baza extrasului din ordinul instituției/organizației cu activitate de doctorat, semnat de președintele comisiei de admitere la doctorat.

Cheltuielile de călătorie și de întreținere pentru perioada examenelor le suportă candidatul.

Secțiunea 5. Înmatricularea la doctorat

25. Înmatricularea candidaților la doctorat se face în limita locurilor stabilite și în ordinea descrescătoare a mediilor obținute la concurs pentru fiecare specialitate aparte.

Media minimă de admitere, precum și nota minimă la examenul de specialitate este 8.0.

26. Înmatricularea candidaților care au reușit la concurs se face prin ordinul conducătorului instituției/organizației cu activitate de doctorat, cu indicarea specialității.

Candidații înmatriculați la studii cu finanțare de la bugetul de stat semnează, în mod obligatoriu, un contract cu instituția/organizația cu activitate de doctorat, care include clauza de a restitui cheltuielile bugetare pentru studiile la doctorat în cazul abandonării studiilor și refuzului de a activa 3 ani în instituțiile/organizațiile propuse la absolvirea doctoratului.

Înmatricularea pe bază de contract se efectuează și din rândurile candidaților care au promovat examenele, au acumulat numărul necesar de puncte pentru a fi admiși la studii cu finanțare de la bugetul de stat, dar nu au reușit la concurs.

Ordinul de înmatriculare se aduce la cunoștință candidatului cu cel puțin 2 săptămâni înainte de începerea studiilor.

27. Conducătorul instituției/organizației în care activează persoana înmatriculată la doctoratul cu formă de învățământ la zi este obligat să o elibereze pe aceasta din serviciu în baza ordinului de înmatriculare al instituției/organizației cu activitate de doctorat.

Secțiunea 6. Aprobarea conducătorilor de doctorat și a temelor de doctorat

28. Senatele universitare/consiliile științifice ale instituțiilor/organizațiilor cu activitate de doctorat sînt obligate, în termen de cel mult 2 luni după decizia de înmatriculare la doctorat, să confirme conducătorii (consultanții) științifici ai doctoranzilor și să aprobe temele tezelor de doctorat ale acestora, iar consiliile științifice ale facultăților universitare/organizațiilor din sfera științei și inovării – să aprobe planurile individuale de lucru ale doctoranzilor.

Pentru tezele de doctorat instituția/organizația cu activitate de doctorat propune teme axate pe soluționarea problemelor stringente ale științei, economiei naționale, societății, în

conformitate cu direcțiile strategice aprobate de Parlament și cu prevederile Acordului de parteneriat încheiat de Academia de Științe a Moldovei cu Guvernul

Temele de cercetare pentru tezele de doctor propuse de instituțiile/organizațiile cu activitate de doctorat și confirmate de C.S.Ș.D.T. și C.N.A.A. se publica pe site-ul C.N.A.A.

29. Senatul universitar/consiliul științific al instituției/organizației cu activitate de doctorat poate schimba, din motive întemeiate, conducătorul (consultantul) științific/ tema tezei doctorandului (competitorului) doar o singură dată.

Secțiunea 7. Pregătirea individuală și atestarea doctoranzilor. Examenele de doctorat

30. Programul de pregătire generală are drept scop organizarea studiului de documentare aprofundată în disciplina de specialitate și în cele înrudite acesteia, lărgirea orizontului științific și cultural al doctorandului, familiarizarea acestuia cu elementele principale de organizare a muncii și de integrare într-un colectiv științific, deprinderea de a lucra cu calculatorul și prevede, după caz, prin decizia instituției/organizației cu activitate de doctorat, frecventarea unor cursuri aprofundate la specialitate, la istoria și metodologia domeniului profesat, la limba străină și la informatică.

Programul de pregătire individuală a doctoranzilor cuprinde:

- a) pregătirea generală;
- b) însușirea metodologiei cercetărilor științifice;
- c) elaborarea tezei de doctorat.

Pentru persoanele care nu au studii postuniversitare specializate programul de pregătire generală va fi completat cu compartimente din programul de studii postuniversitare la specialitatea respectivă.

31. Obiectivele doctoratului sînt: formarea abilităților doctorandului de a lucra cu sursele bibliografice, de a se documenta operativ în domeniul profesat, de a efectua de sine stătător cercetări științifice; dezvoltarea capacităților doctorandului de a manifesta inițiativă în probleme teoretice, experimentale și metodologice, de a sintetiza rezultatele obținute în formă de lucrări științifice; de a prezenta rezultatele investigațiilor la forurile științifice de specialitate. Programa de doctorat prevede elaborarea a 3 referate, relevînd aspecte importante din problematica tezei de doctorat, cu schițarea planului tezei de doctorat.

32. La finele fiecărui an de studii, doctorandul prezintă o dare de seamă (referitor la realizarea programului individual de lucru) în fața colectivului unității științifice în cadrul căreia efectuează cercetările (catedră / secție / laborator / grup de creație etc.) care îl atestă.

Atestarea activității doctorandului de către unitatea științifică este aprobată de consiliul științific al facultății universitare, respectiv, de consiliul științific al organizației din sfera științei și inovării.

33. Doctorandul care nu-și realizează planul individual de lucru este exmatriculat din doctorat. Doctorandul care a fost pregătit din contul alocațiilor bugetare sau care a beneficiat, pe durata studiilor, de burse nominale majorate sau de alte înlesniri restituie, în caz de exmatriculare, aceste mijloace financiare, în conformitate cu clauzele contractului încheiat la înmatriculare.

34. Pe perioada doctoratului, doctoranzii susțin:

a) 4 examene de doctorat: la specialitate; la istoria și metodologia domeniului de cercetare; la una din limbile moderne (în cazul cetățenilor străini, se admite și româna, și rusa) sau, ca excepție, cu permisiunea conducătorului instituției/organizației, la o altă limbă, dacă

pentru efectuarea cercetărilor prevăzute în planul individual de lucru este necesară cunoașterea acesteia; la informatică;

b) 3 referate științifice în problematica tezei de doctorat, începând cu primul an de studii.

35. Doctorandul care s-a înscris la doctorat la o altă specialitate decât cea a masteratului (rezidențiatului, secundariatului clinic) sau a licenței susține suplimentar 2 examene, stabilite de instituția/organizația cu activitate de doctorat, la disciplina de bază a specialității pe care o urmează la doctorat.

În cazul specialităților din domeniul medicinei, farmaciei și medicinei veterinare, se admite înscrierea la doctorat doar la specialități înrudite.

36. Pentru susținerea examenelor de doctorat și a celor suplimentare, doctoranzii beneficiază de consultațiile necesare la catedrele/secțiile/laboratoarele de specialitate ale instituției/organizației cu activitate de doctorat.

Examenele suplimentare, examenele la limba străină și informatică se susțin la sfârșitul primului trimestru al primului an de studii.

Examenul la istoria și metodologia domeniului de cercetare se susține la sfârșitul primului semestru al anului doi de studii.

Examenul la specialitate se susține la sfârșitul anului trei de studii.

Examenul de doctorat la specialitate se divizează în trei testări și se susține la finele fiecărui an de studii, cu întocmirea procesului-verbal la fiecare testare și cu evaluarea generală a cunoștințelor la ultima testare (anul trei de studii).

Susținerea examenelor de doctorat de către competitori se desfășoară în condiții similare.

37. Programa examenului de doctorat la specialitate este elaborată de instituția/organizația cu activitate de doctorat, în conformitate cu prezentul Regulament, și aprobată de C.N.A.A.

Programa examenului de doctorat la specialitate conține un compartiment general, comun pentru toate instituțiile/organizațiile cu activitate de doctorat, și unul ce ține de specificul temei de doctorat, aprobat de senatul universitar/consiliul științific al instituției/organizației cu activitate de doctorat.

Temele referatelor științifice anuale, structura și volumul acestora se stabilesc de către conducătorul (consultantul) științific.

38. Examenele de doctorat se susțin în instituția/organizația în care doctorandul (competitorul) își face studiile sau, prin decizia senatului universitar/a consiliului științific al instituției/organizației cu activitate de doctorat, în instituția/organizația în care se preconizează a fi susținută teza de doctorat.

39. Instituțiile/organizațiile abilitate cu dreptul de a organiza susținerea examenelor de doctorat acordă doctoranzilor (competitorilor) consultațiile necesare, inclusiv celor din instituțiile/organizațiile ce nu dispun de posibilități de instruire, la solicitarea acestora.

40. Cheltuielile pentru susținerea examenelor de către doctoranzii instruiți de la bugetul de stat se acoperă din contul mijloacelor bugetare prevăzute în acest scop; de către doctoranzii care își fac studiile pe bază de contract în instituțiile de învățământ superior de stat sau în organizațiile de drept public din sfera științei și inovării – din contul mijloacelor extrabugetare, iar de către cei din instituțiile de învățământ superior private sau organizațiile de drept privat din sfera științei și inovării acreditate – din contul acestora.

41. Pentru susținerea examenelor de doctorat și a celor suplimentare, conducerea instituției/organizației cu activitate de doctorat creează, prin ordin, pentru fiecare probă aparte, comisii de examinare, din 3 - 5 membri.

În comisiile de examinare sînt incluse cele mai calificate cadre științifice și științifico-didactice, cu grade științifice, dintre care cel puțin unul are grad de doctor habilitat în specialitatea respectivă.

În comisie pot fi incluși și specialiști din alte țări, dacă aceștia întrunesc condițiile stipulate în prezentul Regulament, obligativitatea remunerării lor revenindu-i instituției/organizației cu activitate de doctorat, conform legislației în vigoare.

42. Examenele de doctorat la limbile moderne se susțin în fața unor comisii în componența cărora sînt incluse cadre științifice și științifico-didactice din domeniul respectiv, cu grade științifice, precum și un specialist din domeniul științific în care se specializează doctorandul, cunoscător al limbii respective, doctor habilitat în științe sau doctor.

43. Referatele științifice se susțin în fața colectivului unității științifice în care doctorandul își desfășoară activitatea (catedră/secție/laborator/grup de creație etc.).

44. Activitatea comisiilor de examinare din instituțiile/organizațiile cu activitate de doctorat este controlată de către conducerea acestor instituții/organizații și supravegheată de C.S.Ș.D.T.

45. Decizia comisiei de examinare poate fi contestată de doctorand (competitor) la comisia de contestare, instituită prin ordinul conducătorului instituției/organizației în termen de 3 zile din data susținerii examenului.

Nu se admite includerea membrilor comisiei de examinare în componența comisiei de contestare.

Conducerea instituției/organizației cu activitate de doctorat este obligată să soluționeze contestația în termen de 5 zile, decizia ei fiind definitivă.

În cazul depistării unor încălcări ale regulilor de examinare de către membrii comisiei de examinare, examenul se anulează, comisia respectivă se desființează, iar conducerea instituției/organizației formează o nouă comisie.

46. Examenele de doctorat se susțin în cadrul a două sesiuni anuale - în octombrie - noiembrie și în aprilie - mai.

Instituția/organizația cu activitate de doctorat este obligată să anunțe C.S.Ș.D.T., cu cel puțin 15 zile înainte de începerea sesiunii, despre data și locul susținerii examenelor de doctorat.

47. Pentru fiecare doctorand se întocmește un proces-verbal al susținerii examenului, semnat de membrii comisiei de examinare respective și aprobat de conducătorul instituției/organizației respective.

Cunoștințele la examene se apreciază cu note de la 10 la 1, iar referatele - cu calificativul "admis" sau "respins".

48. Colectivul unității științifice în care doctorandul își desfășoară activitatea (catedra/secția/laboratorul/grupul de creație etc.) este în drept să ceară doctorandului refacerea referatelor.

49. În timpul aceleiași sesiuni nu se permite reexaminarea.

50. Examenele de doctorat sînt valabile timp de 10 ani.

51. Examenele de doctorat susținute în alte țări sînt recunoscute și echivalate de către senatul universitar/consiliul științific al instituției/organizației cu activitate de doctorat în care activează doctorandul (competitorul) sau al instituției/organizației în care va fi susținută teza de doctorat.

52. Doctorandul care nu obține la examenul de specialitate cel puțin nota 8 și la celelalte examene - cel puțin nota medie 7,5 sau căruia i s-a respins referatul poate să se prezinte încă o dată la examen, la altă sesiune. Dacă nici a doua oară examenul sau referatul nu este promovat, doctorandul pierde dreptul de a continua studiile și este exmatriculat din data nepromovării examenului/referatului.

Ordinul de exmatriculare este emis de conducătorul instituției/organizației cu activitate de doctorat, în baza hotărârii consiliul științific al facultății universitare/organizației din sfera științei și inovării.

Persoana exmatriculată din doctorat are dreptul să se prezinte la un nou concurs de admitere la doctorat numai în bază de contract.

53. După susținerea examenelor de doctorat și a referatelor, instituția/organizația cu activitate de doctorat eliberează doctorandului un certificat conform modelului stabilit de C.S.Ș.D.T.

Secțiunea 8. Drepturile și obligațiile doctoranzilor

54. Doctoranzii au dreptul să folosească echipamentul științific, utilajele, laboratoarele, cabinetele, bibliotecile, câmpurile experimentale etc. ale instituției/organizației cu activitate de doctorat, să efectueze cercetări științifice, să ia parte la expediții științifice, să fie delegați la conferințe, simpozioane sau în alte organizații din sfera științei și inovării.

55. Doctoranzii de la forma de învățământ la zi sînt asigurați cu burse, plătite din data înmatriculării la doctorat.

56. Doctoranzii care activează în condiții de muncă nefavorabile beneficiază de compensații, stabilite, în conformitate cu actele normative, pentru cercetătorii științifici din acest domeniu.

57. Doctoranzii de la forma de învățământ la zi beneficiază anual de vacanță cu o durată de 30 zile calendaristice.

58. Doctoranzii care beneficiază de burse au dreptul de a lucra prin cumul la realizarea anumitor proiecte sau programe științifice ori în procesul didactic, fiind antrenați în această muncă cel mult jumătate din timpul prevăzut pentru funcția cumulată, cu plata corespunzătoare.

59. Anii de studii la doctorat se includ în vechimea în muncă științifică/științifico-didactică.

60. În scopul stimulării procesului de pregătire a cadrelor științifice în anumite direcții de investigare și al interesării lor materiale, doctoranzii care au obținut rezultate remarcabile în cercetare beneficiază de burse de excelență, conform legislației în vigoare.

61. Doctoranzii de la forma de învățământ cu frecvență redusă, care îndeplinesc cu succes planul individual de lucru, beneficiază anual de un concediu suplimentar de 30 de zile calendaristice, cu păstrarea salariului mediu la locul de muncă, pentru a susține examenele de doctorat și a efectua cercetările științifice prevăzute în planul individual de lucru. La concediu se suplimentează și timpul deplasării la instituția/organizația cu activitate de doctorat (tur-retur). Cheltuielile ce țin de călătorie și cazare le suportă doctorandul.

Pentru a lucra asupra tezei de doctorat, doctoranzii din învățământul cu frecvență redusă pot beneficia în timpul studiilor, la dorință, de cîte o zi liberă pe săptămînă, remunerată cu

jumătate din salariul zilnic, iar în ultimul an de studii - de 2 zile pe săptămână sau, cu avizul catedrei/secției/laboratorului/grupului de creație în care efectuează cercetările, la etapa de finalizare a acestora - de un concediu de creație de până la 3 luni, cu sau fără remunerare, dacă acest fapt este prevăzut în contractul colectiv de muncă.

62. În perioada studiilor, doctoranzii, inclusiv cei care își fac studiile cu frecvență redusă, pot beneficia anual de delegări cu caracter științific pe o durată de până la 30 de zile, dacă acestea sînt prevăzute în planul de lucru al doctorandului, cu acoperirea cheltuielilor conform actelor normative în vigoare.

Cheltuielile ce țin de delegările doctoranzilor cu formă de învățămînt la zi le suportă instituția/organizația cu activitate de doctorat, iar a celor cu frecvență redusă le suportă doctorandul sau instituția/organizația în care activează.

63. Transferarea doctoranzilor dintr-o instituție de învățămînt superior/organizație din sfera științei și inovării în alta, de la studiile la zi la cele cu frecvență redusă și viceversa se realizează în baza deciziei senatelor universitare/consiliilor științifice ale instituțiilor/organizațiilor respective, iar în cazul doctoratului cu destinație specială - a organizației care a delegat persoana la doctorat, cu acordul C.S.Ș.D.T.

64. În caz de transferare de la forma de învățămînt la zi la cea cu frecvență redusă, doctorandul pierde dreptul la bursă.

65. Instituția/organizația cu activitate de doctorat, cu acordul C.S.Ș.D.T., poate să scutească de plata taxei de studii doctoranzii (competitorii) înmatriculați în bază de contract, care realizează cu succes programul individual de studii și de cercetare și susțin cu note de 9 și 10 examenele de doctorat. Scutirea se face din contul alocațiilor prevăzute pentru doctoranzii cu finanțare de la bugetul de stat care au abandonat studiile.

66. Instituția/organizația cu activitate de doctorat anunță, în termen de 10 zile, C.S.Ș.D.T. și C.N.A.A. (prin copia ordinului) despre orice modificare a statutului doctorandului (competitorului, postdoctorandului), inclusiv despre expirarea duratei studiilor prin doctorat, exmatricularea doctorandului (competitorului, postdoctorandului).

Secțiunea 9. Susținerea tezelor de doctorat

67. După finalizarea studiilor de doctorat, doctoranzii trebuie să susțină sau să prezinte senatului universitar/consiliului științific teza de doctorat (împreună cu lucrările științifice publicate și materialele primare ale investigațiilor efectuate, acestea din urmă fiind determinate de senatul/consiliul științific respectiv) pentru a fi recomandată spre susținere.

68. Teza de doctorat poate fi prezentată pentru susținere (în termenul fixat de programul de pregătire individuală) numai după ce doctorandul a încheiat programul de pregătire generală, a promovat examenele de doctorat și referatele și a obținut certificatul respectiv.

69. Teza de doctorat se elaborează și se susține în conformitate cu *Regulamentul atestării cadrelor științifice și științifico-didactice de înaltă calificare al Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova*.

70. În cazul în care doctorandul susține teza de doctorat înainte de expirarea termenului, calitatea de doctorand încetează din data în care C.N.A.A. conferă gradul științific.

71. Doctoranzilor care au realizat obiectivele prevăzute în prezentul Regulament, dar nu au prezentat teza de doctorat, li se eliberează un certificat de absolvire a studiilor prin doctorat, conform modelului stabilit de C.S.Ș.D.T.

72. Doctoranzii care au susținut teza în perioada studiilor sau pe parcursul anului următor pot beneficia din partea instituției/organizației în care activează de un concediu de o lună și de un premiu în cuantum de 10 burse lunare de doctorand pentru ultimul an de studii, dacă acest lucru este prevăzut în contractul colectiv de muncă.

73. Persoana care a absolvit cu succes doctoratul (cu prezentarea tezei la senatul universitar/consiliul științific al instituției/organizației cu activitate de doctorat) beneficiază de dreptul de a reveni în funcția deținută anterior sau de a fi reangajată, în condițiile prevăzute de Codul muncii.

74. Conducătorii științifici ai căror discipoli au susținut tezele în perioada studiilor sau pe parcursul anului următor pot beneficia din partea instituției/organizației cu activitate de doctorat de un premiu în cuantum de până la 5 salarii lunare, dacă acest lucru este prevăzut în contractul colectiv de muncă.

75. Persoanele instruite din contul bugetului de stat sau care au beneficiat, pe durata studiilor, de burse nominale majorate sau de alte înlesniri, dar care refuză angajarea conform contractelor încheiate, restituie mijloacele financiare ce le-au fost alocate în scopul pregătirii, în conformitate cu clauzele contractelor încheiate.

76. La expirarea duratei studiilor prin doctorat (sau la exmatricularea doctorandului), obligațiile conducătorului de doctorat și drepturile doctorandului încetează.

77. Doctoranzii care beneficiază de o bursă sau de un grant pentru specializare în străinătate pe un termen de până la 2 ani au dreptul să întrerupă programul de studii pe perioada respectivă, menținându-li-se statutul de doctorand.

78. Doctoranzii pot beneficia de concedii sociale în conformitate cu Codul muncii.

79. Doctoranzii exmatriculați până la expirarea doctoratului din alte motive decât cele ale neatestării pot fi restabiliți la studii de către senatul universitar / consiliul științific al instituției / organizației cu activitate de doctorat.

CAPITOLUL II. Postdoctoratul

Secțiunea 1. Admiterea la postdoctorat

80. Postdoctoratul constituie o formă de aprofundare a cunoștințelor teoretice și a cercetărilor științifice ale persoanelor ce dețin gradul științific de doctor și o modalitate de pregătire a tezei de doctor habilitat.

Postdoctoratul se organizează pe un termen de până la doi ani în cadrul instituțiilor de învățământ superior și organizațiilor din sfera științei și inovării, abilitate ca instituții/organizații cu activitate de doctorat, la specialități din domeniul solicitat și în conformitate cu locurile prevăzute pentru postdoctorat de instituția/organizația respectivă.

81. Planul de înmatriculare a postdoctoranzilor instruiți din contul bugetului de stat se avizează de C.N.A.A. și se include de C.S.Ș.D.T. în Acordul de parteneriat încheiat cu Guvernul,

care se precizează și se aprobă anual, în mod obligatoriu pînă la data de 25 decembrie a anului în curs.

Instituțiile/organizațiile cu activitate de doctorat pot oferi locuri suplimentare la postdoctorat în baza donațiilor și a sponsorizărilor cu această destinație, precum și din contul solicitantului, al beneficiarului și din oricare alte surse ce nu contravin legislației în vigoare, cu obligația să asigure condițiile de studii impuse de prezentul Regulament, inclusiv îndrumarea științifică, și să înștiințeze, în termen de 30 de zile, C.S.Ș.D.T. și C.N.A.A. despre locurile suplimentare propuse.

82. La postdoctorat se admit persoane cu grad științific de doctor, care au lucrări științifice (brevete) ce conțin rezultate de pionierat pentru știință și practică - soluții, legități, generalizări, concluzii generatoare de noi direcții, implementări de valoare, realizate după susținerea tezei de doctor (deosebite și net superioare acesteia) și care constituie cel puțin 2/3 din rezultatele care pot sta la baza unei teze de doctor habilitat.

83. Decizia de admitere la postdoctorat o ia senatul universitar / consiliul științific al instituției/organizației cu activitate de postdoctorat (în baza recomandării catedrei/secției/laboratorului/grupului de creație în care va fi elaborată teza și a seminarului de profil), cu aprobarea ulterioară de către C.N.A.A.

Persoana înscrisă la postdoctorat are calitatea de postdoctorand.

Secțiunea 2. Organizarea și desfășurarea postdoctoratului

84. Postdoctorandul poate beneficia (la dorință) de un consultant științific cu grad științific de doctor habilitat.

Senatele universitare/consiliile științifice ale instituției/organizației cu activitate de postdoctorat sînt obligate să aprobe, în termen de 3 luni de la adoptarea deciziei de înscriere la postdoctorat, temele de cercetare și să confirme consultanții științifici ai postdoctoranzilor.

Pentru tezele de doctor habilitat instituția/organizația cu activitate de postdoctorat propune teme axate pe soluționarea problemelor stringente ale științei, economiei naționale, societății, în conformitate cu direcțiile strategice aprobate de Parlament și cu prevederile Acordului de parteneriat încheiat de Academia de Științe a Moldovei cu Guvernul.

Temele de cercetare pentru tezele de doctor habilitat propuse de instituțiile/organizațiile cu activitate de doctorat și confirmate de C.S.S.D.T. și C.N.A.A. se publica pe site-ul C.N.A.A.

85. După expirarea primului an de postdoctorat, postdoctorandul prezintă senatului universitar/consiliului științific al instituției/organizației respective o dare de seamă referitoare la munca îndeplinită, copia lucrărilor științifice publicate sau acceptate spre publicare în această perioadă, lista integrală a lucrărilor publicate, în baza căroră se ia, prin vot deschis, decizia de continuare sau întrerupere a postdoctoratului.

Postdoctorandul este obligat, în termenul fixat pentru postdoctorat, să susțină sau cel puțin să prezinte senatului universitar/consiliului științific al instituției/organizației teza de doctor habilitat, în baza căreia forul științific respectiv recomandă formarea consiliului științific specializat în cadrul căruia va fi susținută teza.

86. Persoanele care fac postdoctoratul pot beneficia, pe perioada aflării în postdoctorat, de granturi de cercetare, în conformitate cu actele normative în vigoare.

87. În perioada studiilor, postdoctoranzii pot beneficia anual de delegări cu caracter științific, pe o durată de pînă la 30 de zile, dacă acestea sînt prevăzute în planul de lucru al postdoctorandului, cu acoperirea cheltuielilor de către instituțiile/organizațiile care salarizează postdoctorandul, în conformitate cu actele normative în vigoare.

88. Persoanele care au încheiat cu succes postdoctoratul au dreptul de a reveni în funcțiile deținute anterior, în cazurile prevăzute de legislație.

În cazul în care teza de doctor habilitat este susținută înainte de termen, calitatea de postdoctorand încetează la data adoptării de către C.N.A.A. a deciziei de a conferi gradul științific.

CAPITOLUL III. Alte modalități de pregătire a cadrelor științifice de înaltă calificare

Secțiunea 1. Doctoratul/postdoctoratul cu destinație specială

89. O metodă eficientă de pregătire a cadrelor științifice de înaltă calificare pentru toate ramurile economiei naționale este doctoratul/postdoctoratul cu destinație specială (delegarea de către organizația din sfera științei și inovării a doctorandului/postdoctorandului pentru elaborarea tezei de doctorat într-o organizație de profil din țară sau din străinătate).

90. Admiterea la doctoratul/postdoctoratul cu destinație specială se face pe bază de concurs, la care sînt înscrise persoanele recomandate de instituțiile de învățămînt superior și de organizațiile din sfera științei și inovării, în conformitate cu planul de admitere, cu contractele încheiate între solicitant și instituție/organizație, între instituțiile/organizațiile respective, cu acordurile internaționale ale instituției/organizației și cu acordurile interstatale, în cazul studiilor peste hotare sau al studiilor cetățenilor străini în Republica Moldova, precum și în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

Cheltuielile ce țin de pregătirea doctoranzilor/postdoctoranzilor cu destinație specială, inclusiv asigurarea acestora cu burse, le suportă instituția/organizația care trimite persoana la studii prin doctorat/postdoctorat, în conformitate cu contractele încheiate între instituțiile/organizațiile respective, iar în cazul acordurilor interstatale - și în conformitate cu prevederile acestora.

91. Doctorandul (postdoctorandul) cu destinație specială poate beneficia de doi conducători (consultanți) științifici, unul - din instituția/organizația care l-a delegat și altul - din instituția/organizația în care a fost delegat, în cazul în care cercetările sale științifice se efectuează în ambele instituții/organizații.

92. Pe lângă actele prevăzute la punctele 17 și 83 ale prezentului Regulament, doctorandul/postdoctorandul cu destinație specială prezintă comisiei de admitere și copia contractului încheiat cu instituția/organizația care l-a delegat, în care primul se obligă să revină la instituția/organizația respectivă după finalizarea doctoratului/postdoctoratului, iar instituția/organizația se obligă să suporte cheltuielile ce țin de pregătirea doctorandului/postdoctorandului, inclusiv bursa/grantul.

93. Persoanelor delegate la studii peste hotare (doctorat / postdoctorat) li se garantează păstrarea locului de muncă sau dreptul de reangajare.

Secțiunea 2. Pregătirea de sine stătătoare a tezelor de doctorat

94. În Republica Moldova se admite, pe lângă doctorat și postdoctorat, pregătirea cadrelor științifice de înaltă calificare prin elaborarea de sine stătătoare a tezelor de doctor și de doctor habilitat.

Pe durata lucrului asupra tezei de doctorat persoana respectivă are calitatea de competitor.

95. Elaborarea de sine stătătoare a tezelor de doctor (de doctor habilitat) se efectuează în cadrul instituțiilor/organizațiilor cu activitate de doctorat (postdoctorat) la specialitatea respectivă.

96. Competitor la gradul științific de doctor (doctor habilitat) poate deveni oricare cetățean al Republicii Moldova sau al altui stat, care are studii postuniversitare ori universitare, atestate prin diplomă de licență (diplomă de doctor), manifestă aptitudini de muncă științifică, are publicate cel puțin 2 (15) lucrări științifice, întrunește cerințele înaintate candidatului pentru studii prin doctorat (postdoctorat) și activează în instituții de învățământ superior/organizații din sfera științei și inovării, sau în organizații afiliate acestora, care dispun de condițiile necesare pentru efectuarea investigațiilor preconizate.

În cazul în care competitorul prezintă instituției de învățământ superior sau organizației din sfera științei și inovării lucrări științifice cu rezultate remarcabile, finanțarea activității de cercetare a acestuia poate fi efectuată și din resursele bugetare destinate instruirii doctoranzilor rămase disponibile (în urma exmatriculării unor doctoranzi).

97. Instituțiile/organizațiile cu activitate de doctorat (postdoctorat) pot oferi locuri suplimentare de competitori la grade științifice în baza donațiilor și a sponsorizărilor cu această destinație, din contul solicitantului sau din oricare alte surse ce nu contravin legislației în vigoare, cu obligația să asigure condițiile de studii impuse de prezentul Regulament, inclusiv îndrumarea științifică, și să înștiințeze, în termen de 30 de zile C.S.Ș.D.T. și C.N.A.A., despre locurile suplimentare propuse.

98. Aprobarea temei tezei de doctor (de doctor habilitat) și confirmarea conducătorului (consultantului) științific se face la cererea candidatului, depusă pe numele conducătorului instituției/organizației cu activitate de doctorat (postdoctorat). Procedura de aprobare a temei și de confirmare a conducătorului (consultantului) științific este similară celei stabilite pentru doctoranzi (postdoctoranzi).

99. Competitorul la gradul științific de doctor (doctor habilitat) se bucură de aceleași drepturi ca și doctorandul (postdoctorandul) în ceea ce privește utilizarea bazei tehnico-științifice a instituției/organizației cu activitate de doctorat (postdoctorat) și are aceleași obligații ca și doctorandul (postdoctorandul) referitor la realizarea integrală a programelor de studii și de cercetare, la atestarea anuală la seminarul unității științifice în cadrul căreia efectuează cercetările (catedră/secție/laborator/grup de creație etc.).

100. Cheltuielile ce țin de susținerea examenelor de doctorat, de remunerarea muncii conducătorului (consultantului) științific și a membrilor consiliului științific specializat sînt suportate de competitor sau de instituția/organizația în care acesta activează, în conformitate cu contractul încheiat între competitor și instituția/organizația respectivă și cu legislația în vigoare.

În cazul prevăzut la pct. 96 al prezentului Regulament, se admite scutirea competitorilor ce fac parte din categoria păturilor socialmente vulnerabile de cheltuielile specificate la alineatul întîi din contul surselor bugetare prevăzute pentru doctoranzii finanțați de la buget, rămase disponibile (în urma exmatriculării unor doctoranzi).

101. Persoanele care pregătesc de sine stătător tezele de doctorat pot beneficia, la etapa de finalizare a acestora, cu avizul catedrei/secției/laboratorului/colectivului de creație în care efectuează cercetările, de un concediu de creație pe un termen de pînă la 6 luni - în cazul tezelor de doctor habilitat, sau de pînă la 3 luni - în cazul tezelor de doctor (cu sau fără menținerea salariului, prin decizia instituției/organizației în care acestea activează). Concediul se acordă la cererea persoanei, prin decizia senatului universitar/consiliului științific al instituției/organizației respective.

CAPITOLUL IV. Alte aspecte ce țin de pregătirea cadrelor științifice

Secțiunea 1. Remunerarea muncii conducătorilor științifici

102. Pentru îndrumarea științifică a doctoranzilor/postdoctoranzilor/competitorilor, conducătorului științific/consultantului științific i se stabilește o normă de 120 de ore academice pe an pentru fiecare persoană îndrumată, remunerate de instituția/organizația cu activitate de doctorat (postdoctorat).

În cazul în care doctorandul/competitorul beneficiază de un conducător și de un consultant în probleme adiacente, cele 120 de ore anuale prevăzute pentru un doctorand/competitor se împart între îndrumători, în proporție de 3/2 sau în baza unei înțelegeri reciproce, aprobate de instituția/organizația cu activitate de doctorat.

103. Pentru probele de admitere la doctorat și examenele de doctorat examinatorilor li se stabilesc două ore academice pentru fiecare persoană examinată, care sînt remunerate de instituția/organizația cu activitate de doctorat.

104. Mijloacele, obținute în urma pregătirii doctoranzilor cu destinație specială, îndrumării științifice a persoanelor care pregătesc de sine stătător tezele de doctor sau doctor habilitat, a primirii examenelor de admitere la doctorat și a celor de doctorat, se utilizează pentru înzestrarea tehnico-materială a catedrelor/secțiilor/laboratoarelor respective, pentru remunerarea conducătorilor/consultanților științifici, a examinatorilor invitați și pentru stimularea materială a persoanelor care s-au remarcat în munca de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice de înaltă calificare, în conformitate cu actele normative în vigoare.

CAPITOLUL V. Dispoziții finale

105. Condițiile de studii stipulate în prezentul Regulament se extind și asupra cetățenilor străini și apatrizilor care își fac studiile de doctorat/postdoctorat în Republica Moldova în baza acordurilor interstatuale sau a acordurilor încheiate de instituțiile/organizațiile cu activitate de doctorat cu instituțiile/organizațiile sau ministerele de resort din alte țări.